

Sygn. akt IV KS 10/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **K. B.**

oskarżonego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 14 lutego 2018 r.,

skargi, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w [...]

z dnia 19 września 2017 r., uchylający wyrok Sądu Rejonowego w [...]

z dnia 29 marca 2017 r., i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w [...] z dnia 29 marca 2017 r. K. B. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., za które wymierzono mu karę 150 stawek dziennych grzywny, każda w wysokości 20 zł,

oraz orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres 4 lat.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w [...] z dnia 19 września 2017 r. uchylono wyrok Sądu I instancji i przekazano sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia skargę w trybie art. 539a § 1 k.p.k. wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając temu rozstrzygnięciu naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. przez uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w przypadku, gdy nie zachodziła w sprawie konieczność przeprowadzenia postępowania sądowego w całości na nowo. W związku z tym wniósł o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na tę skargę Prokurator Prokuratury Okręgowej w [...] wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga okazała się zasadna.

Trafnie w skardze tej wskazano na niespełnienie określonych w art. 437 § 2 k.p.k. przesłanek wydania wyroku kasatoryjnego. *In concreto* chodziło tylko o właściwe odczytanie warunku uchylenia wyroku skazującego, polegającego na niezbędności przeprowadzenia na nowo postępowania dowodowego w całości (art. 437 § 2 k.p.k. zd. 2 *in fine*), jako że inne, przewidziane w tym przepisie względy nie wchodziły w grę.

W nawiązaniu trzeba zatem podnieść kilka ogólnych kwestii mających znaczenie w niniejszej sprawie. Instytucja skargi na orzeczenie sądu odwoławczego z rozdziału 55a k.p.k. została wprowadzona do Kodeksu postępowania karnego w wyniku nowelizacji z 2016 r. W uzasadnieniu projektu ustawy nowelizacyjnej wskazano na potrzebę stworzenia instytucjonalnego mechanizmu zabezpieczającego reformatoryjność orzekania (por. uzasadnienie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, VIII kadencja, druk sejm. nr 207). Skarga ma na celu eliminować niezasadne wyroki kasatoryjne sądów odwoławczych zapadłe w zwykłym toku instancji i gwarantować, że sąd odwoławczy skorzysta z uprawnienia do wydania

orzeczenia ostatecznie rozstrzygającego sprawę (także reformatoryjnego), samodzielnie sanując dostrzeżone błędy w stosowaniu prawa materialnego lub procesowego. Zbadanie zasadności skargi polega zatem w swej istocie nie tyle na rozważeniu poprawności oceny przez sąd odwoławczy poszczególnych zarzutów apelacji, lecz wyłącznie jego następczej decyzji o uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania.

Analizując, w myśl powyższego, wyrok Sądu odwoławczego należy uznać, że jego uzasadnienie nie przekonuje, że w sprawie zaistniała potrzeba przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo w całości.

Sąd Okręgowy wytknął Sądowi I instancji uchybienie polegające na wprowadzeniu do podstawy ustaleń faktycznych i poczynionych ocen notatki urzędowej funkcjonariusza Policji (D. W.), opisującej okoliczności stwierdzone na miejscu zdarzenia i treść wypowiedzi obecnych tam osób, w tym – z naruszeniem art. 175 i art. 174 k.p.k. – wypowiedzi rozpytanego bez pouczenia o prawach i obowiązkach oskarżonego K. B. W tej sytuacji, zauważając treść i wymowę innych prawidłowo przeprowadzonych w sprawie dowodów, Sąd odwoławczy dostrzegł ewentualność zbadania innego wycinka wypowiedzi i zachowania oskarżonego na miejscu zdarzenia. Wskazał na możliwość procesowego wykorzystania zeznań policjanta D. W. oraz szwagra oskarżonego (świadka M. M.) co do treści rozmowy tego ostatniego z oskarżonym, jak również na potrzebę przesłuchania w charakterze świadków pozostałych, przybyłych na miejsce zdarzenia funkcjonariuszy Policji (M. K. i Ł. P.) – na okoliczność przebiegu owej rozmowy i zachowania oskarżonego.

Powyższe daje podstawę do stwierdzenia, że Sąd Okręgowy jasno i wprost zarysował potrzebę uzupełnienia postępowania dowodowego przez odebranie zeznań od czterech świadków (w tym od dwóch dopełniająco), nie zaś powtórzenia przewodu sądowego na nowo w całości. W uzasadnieniu wyraźnie przy tym wskazał, co trafnie podkreślono w skardze obrońcy, liczne dowody, które zostały „prawidłowo wprowadzone do procesu” (s. 11) i które nadal wszak mogą (powinny) znaleźć się w postawie wyrokowania.

Zatem ostateczna konkluzja Sądu Okręgowego co do konieczności powtórzenia przewodu sądowego na nowo w całości, jako sprzeczna już nawet z

jego własnym stanowiskiem, okazała się wadliwa. Żadne racje nie przemawiają za tym, aby Sąd II instancji nie mógł samodzielnie w postępowaniu odwoławczym uzupełniając przesłuchać świadków, a następnie dokonać weryfikacji przyjętej podstawy dowodowej ustaleń faktycznych i dokonanej w sprawie oceny materiału dowodowego oraz wydać rozstrzygnięcie merytoryczne.

Z powyższych powodów, uwzględniając wniesioną skargę, Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

kc